

පෙර හිදි රැඹුණ යොශ්‍රීයා යයි දහ නොවා යටියෙයා සෑරුවා භාවිතය සෑරුවා සෑරුවා

## විමුක්ති අරගල පිළිබඳ තුතන සමාජ කතිකාවත

අභ්‍යන්තර් තළ්වත්න

### භැඳීන්වීම

1453 කොන්සේතන්ත්තිනෝපාලය කුරුකින් විසින් යටත් කැගැනීමත් සමග පෙර අපරදිග සබඳතා බිඳ වැටුනේ ය. පෘතුගාලයෙන් ආරම්භවූ දේශ ගෛවෙන ව්‍යාපාරය තුළින් ආගම ව්‍යාප්තියන් වෙළඳ කටයුතු ද ප්‍රවිත්තවීම සිදුවි ය. මෙම ක්‍රියාවලිය නිසා යටත්වීමින් ඩී සිදුව ඇත. පෘතුගාලයට සමාජාමීට සෙසු රාජ්‍යයන් ද යටත්වීමින් පිහිටුවාගැනීමේ තරගයේ නිරත විය. ඒ අතරින් යටත්වීමින් පිහිටුවීමේ ප්‍රමුඛයා වූයේ මහා මූත්‍රාන්තිකයයි. හිරු නොබසින අධිරාජ්‍ය ලෙස හඳුන්වන්නේ ද ඔවුන් තුළ පැවති සුවිශේෂී හැකි යාව නිසා ය. බටහිර ජාතීන් ස්වකිය විෂ්ටවල පාලනය ගෙනයියේ දැඩි මර්දනකාරී පසුබීමක් තුළ ය. මෙනිසා සමාජ අසභනකාරීන්වය දිනෙන් දින වර්ධනයට ඇත. ඔවුන් බටහිර මතමාද ප්‍රවිත්ත කිරීම හරහා ස්වදේශීකන්වය මුළුමනින් ම නොසලකා හරින ලදී. මෙනිසා බටහිර යටත්වීමින්වාදයට එරෙහිව ජනතා තැංකිටීම බොහෝමයක් ඉතිහාසය ප්‍රරා දක්නට ලැබේ. යටත්වීමින්වාදය නිසා ලොව බොහෝ රාජ්‍යය පීඩනයට හාජන විය. ඉංග්‍රීසින්ගේ ආධිපත්‍යයට නතුවූ රාජ්‍යයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව වැදගත් වේ. ඉන්දීයානු සාගරයේ උපායමාර්ගික අවශ්‍යතාය මත මෙරට බලය පිහිටුවා ගැනීමට ඔවුන් කටයුතු කරන කළේ ය. 1796 දී මෙරට බලය ගොඩනගාගත් ඉංග්‍රීසින් වසර 19ක් ඇවැළෙන් රාජ්‍යමාධ්‍ය පාලකයන් ලෙස කටයුතු කිරීමට අවකාශය උදාකර ගත්තේ ය. එතැන් පටන් දක්නට ඇත්තේ කුවුව සහ තුවක්කවා අධාරයෙන් පවත්වාගෙන සිය යටත්වීමින් පාලනයකි. මෙවන් පරිසරයක් තුළ ජනතා තැංකිටීම පැවතීම නියත සාධකයයි. මෙරට වැසියන් ද මූත්‍රාන්තිකයේ අසාධාරණ යටත්වීමින් පාලනයට එරෙහිව පෙළගැසුනු අවස්ථා ගණනාවක් ඇත. ඉන් වඩාත් වැදගත් වන්නේ 1818 පළමු විමුක්ති සටන ය. ලොව බොහෝ රාජ්‍යන්හි ජාතික ව්‍යාපාරයේ මුළු අවස්ථාවේ දක්නට ඇත්තේ අරගලන් ය.

### විමර්ශනය

තුතන ඉතිහාසකරණ සම්ප්‍රදායේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් වන්නේ ලිබරල් ඉතිහාසකරණය සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදීම සි. මෙමගින් සිදුවන්නේ යටත්වීමින්වාදය මගින් ලේකය ප්‍රරා බටහිර දහවාදයන්, බටහිර දේශපාලනය ව්‍යුහය මත ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයන් ව්‍යාප්ත වීම සි. මෙම තන්ත්වය 19 වන සියවසේ මුල් කාලයේ සිට ම දක්නට ලැබුණි. බටහිර ධනේශ්වර පන්තියේ ආකල්ප සඳහා ප්‍රමුඛ බවක් මෙම ඉතිහාසකරණ සම්ප්‍රදාය මගින් ලබා දී ඇත. 19 වන සියවසේ මුල් කාලය වනවිට බටහිර ධනේශ්වර පන්තිය සමාජයේ ප්‍රබල පිරිසක් බවට පත්විය. යටත්වීමින් සමාජවල පූර්ණ අධිකාරීන්වය දරමින් කටයුතු කිරීමට ද මෙම පිරිසට හැකි විය.<sup>1</sup> නොදියුණු මිනිසා ශිෂ්ටත්වයට ගෙන ඒමේ දී යටත්වීමින් සමාජය සුවිශේෂී කාරයහාරයක් ඉටු කළ බවට මතයක් ගොඩනැගී තිබුණි.

1 Mendis,G.C.Ceylon Under British, Second Revised Editor, Colombo,1948, P.47.

එම අදහස අනුව යටත්වීම්තවාදය සාධාරණීයකරණය සඳහා වැඩි උත්සාහයක් ගන්නා ලදී. මෙම සම්පූදාය මැතක් වනතුරු ම යටත්වීම්ත සමාජවල ඉතිහාසය ලිවිමේ දී මූලික ලෙස අනුගමනය කරනු ලැබේ. එනමුත් එය මූලික වශයෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට භාජනය වනතේ ප්‍රශ්නවාත් තුළ වින්තනය වර්ධනය වීම මගිනි. මෙම අදහස ව්‍යාප්ත වනතේ ප්‍රශ්නවාත් යටත්වීම්තවාදී වින්තනයේ ආරම්භවීමත් සමඟ ය.<sup>2</sup> මෙම මතය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේ දී Ranagith Guha රෝ “Dominance Without Hegemony; History and Power in the Colonial India”<sup>3</sup> නම් කෘතිය ඉතා වැදගත් වේ. එහි අන්තර්ගත කරුණු මේ සඳහා යොදාගත හැකි ය.

ව්‍යිතානා යටත්වීම්තවාදය ආරම්භ වනතේ කඩුවේ ආධාරයෙන් බව ප්‍රශ්නවාත් තුළ නැත්තා දුන්තන් ලිබරල් ඉතිහාසකරණය තුළ එවැනි මතවාද දක්නට ලැබේ. ආසියානු යටත්වීම්තවල ආධිපත්‍ය පිහිටුවේ දී කළුපනා කිරීමකින් තොරව ව්‍යිතානා අධිරාජ්‍ය ගොඩනැගු බවට තර්කයක් ඉදිරිපත් කර යටත්වීම්තවාදය සාධාරණීයකරණය සිදු කර තිබේ. රත්තීන් ග්‍රාන්ට ඉදිරිපත් කරන ව්‍යුහය තුළ ඉතිහාසකරණය සහ යටත්වීම්තවාදය අතර කිටටු සබඳතාවක් පවතී. එබැවුන් ඉහතින් පෙන්වා දුන් ආකාරයට ඉතිහාසකරණයේ දක්නට ඇත්තේ ධෙෂ්ඨවර පන්තියේ ආක්ල්ප මුද්‍රන්පත්කර ගැනීමකි. සැම සංවාදයක ම බල ව්‍යුහයක් ඇති අතර, එය මෙහෙයවනු ලබනතේ සිය වරප්‍රසාද ආරක්ෂා කර ගැනීමට හැකි වන අයුරෙනි.<sup>4</sup>

යටත්වීම්තවාදයේ පීඩනය නිසා ජනතාව ප්‍රතික්‍රියා දැක්වීම වැදගත් ක්‍රියාදාමයකි. මෙයිනුත් ඉතා වැදගත් වනතේ යටත්වීම්ත විරෝධී අරගල ය. යටත්වීම්ත ඉතිහාසකරණයේ විශේෂ ලක්ෂණය වනතේ ගැමී අරගල එතරම් වැදගත් නොවන බව සාමාන්‍යයෙන් පිළිගැනීමයි. අරගල යටත්වීම්තවාදය තුළ ඇති වූ සුළු සුළු කරදර මිස යටත්වීම්තවාදයට තර්ණයක් නොවූ බව පෙන්වයි. මෙම පසුව්‍යීම තේරුම් ගන් රත්තීන් ග්‍රාන්ට විසින් (Subaltern School) සාමානා ජනතාව ගෙනයිය අරගලවල වැදගත්කම තුවා දැක්වීමට උත්සාහ ගනු ලැබේය. තුළ ප්‍රශ්න ප්‍රශ්න වන විට එය යටත්වීම්තවාදයේ වැදගත් තේමාවක් බවට පත් වී තිබේ. යටත්වීම්ත ඉතිහාසකරණයේ ගැමී කුරුලිවලට පහත් තැනක් ලබාදීමට ප්‍රධාන හේතු දෙකකි.

- යටත්වීම්ත පාලකයින් ඒ අරගලවලට වැදගත් තැනක් නොදීම මගින් ඒවා මර්දනය කිරීමට දැඩි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සාධාරණීයකරණය කිරීම.
- දේශීය ප්‍රහු පන්තිය යටත්වීම්ත විරෝධී ව්‍යාපාරයේ ප්‍රහු තායකත්වය හා ප්‍රහු ආධිපත්‍ය තුවා දැක්වීමට ගැමී අරගලවලට නිසි තැනක් නොදීම.

19 වන සියවසේ දී ලංකාවේ ඇතිවූ අරගල සම්පූදාය බලන විට ඉතිහාසකරණයෙන් ඉතා වැදගත් තැනක් හිමිකර දී නොමැත. විශේෂයෙන් 1818 කුරුල්ල පිළිබඳ මද අවධානයක් යොමු කර ඇත. ව්‍යිතානායන් 1818 කුරුල්ල කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු නොකළේ නම් මුවන්ට උඩරටින් යාමට පාවා සිදු වනතේ ය.<sup>5</sup>

බටහිර ඉතිහාසකරණය දෙස අවධානය යොමු කරන විට හේක්ස් බේන්ස් සහ ජේර්ස් රුඛ් විසින් යටත්වීම්තවල ඇතිවූ අරගල ප්‍රාථමික කුරුලි ලෙස හඳුන්වති. රොබින්සුඩ්,

2 තල්වත්ත, අජත්ත, උඩරට රාජධානිය සහ 1818 කුරුල්ල, අරිය ප්‍රකාශකයෝගී, වරකාපොල, 2009, 32 පිට.

3 Guha, Ranagith, *Dominance Without Hegemony; History and Power in the Colonial India*, Harvard University Press, Cambridge, 1997, PP.12-15.

4 මෙන්ඩිස් පි.සි. ලංකා ඉතිහාසය ව්‍යිතානා ප්‍රශ්න, ඇපොටිරික්ස් සමාගම, කොළඹ, 1963, 67 පිට.

5 විමර්ශන තේ.වී.ඩී.ලංකාවේ ව්‍යිතානා අධිපත්‍ය, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝගී, කොළඹ, 1992, 69 පිට.

සරදියේල් වැනි අය ප්‍රාථමික කුරලිකරුවේ ය. 1820 ගණන් වන විට එංගලන්තයේ සිසු කාර්මිකරණයත් සමග කාමිකාර්මික සමාජයේ මෙතෙක් පැවති සාම්කාම්භාවය බේද වැටී නව යන්ත්‍ර සූත්‍ර ආදේශයත් සමග සමාජයේ පැවත්තේ සංකීරණ විය. මෙම තත්ත්වයට එරෙහිව කුප්ත්වන් ස්වුච්චිගේ නායකත්වය යටතේ කුරලි ඇති වී කරමාන්ත ගාලාවල තිරිගු අඕරණ යන්ත්‍ර විනාශ කළත් තිරිගුවලට හානි නොකරයි. තිරිගු මුවන් හට යැපීම සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන දාන්තයකි. දාන්ත විනාශ කළහොත් පාඩුව අත්වීමට සිදුවන්නේ ජනතාවට ම ය. එනමුත් බටහිර ඉතිහාසකරණය මගින් මෙම කුරලි දැකින්නේ සහැල්ලවෙන් සහ ප්‍රාථමික ආකාරයෙනි.

බටහිර ලිබරල් වින්තනය මගින් ඉදිරිපත් වන තවත් අදහසක් වන්නේ සැම පුරවැසියෙකු ම රාජ්‍යයක සාමාජිකයෙකු බවයි. ඒ අනුව ඔහුට අයිතිවාසිකම් හා යුතුකම් ඇත. රාජ්‍ය වෙනුවෙන් බදු ගෙවීම ආදී දී වගකීම ලෙස පෙන්වා දිය හැකි ය. ඔහුට ඇති අයිතිවාසිකම් හඳුනා ගැනීමේ දී දේශපාලන බලය ඒකාධිපති ක්‍රමයට පවති නම් රට විරැදුව කටයුතු තිරිමට ජනතාවට අයිතියක් ඇත. එංගලන්තයේ උත්තක්ෂේට විෂ්ලවය මගින් ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් රජවරුන්ගේ හිතුවක්කාර පාලනයට එරෙහිව ක්‍රියා තිරිමට හැකි ඉඩ ප්‍රස්ථාව උදා විය. ලංකාවේ ව්‍යාන්තයන්ගේ පාලනය විද දරා ගැනීමට නොහැකි වන විට එයට එරෙහිව ක්‍රියාත්මකවීමට පුරවැසියන්ට අයිතියක් නැති අතර, යුතුකම් පමණක් යටත්වීම්ත රජය වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු ය.

මෙම තත්ත්වය තුළ කෙසේ ද අරගල ඇති විය හැක්කේ. යම් යම් උද්ධෝස්ෂණ කළත් දේශපාලන අරගල කිරීමට ඔවුනට හැකි යාවක් නොවී ය. රජතුමා දාර්මිකව කටයුතු නොකරන විට ඔහුට බලයෙන් නෙරපීමට අනිතයේ සිට ම ජනතාවට අයිතියක් ඇත. එම ප්‍රස්ථානීම තුළ ජනතාව අපේක්ෂා කරන්නේ දාර්මික පාලනයකි.<sup>6</sup> එය අහිබා ගියවිට මෙනිස්සු කුරලි ගැසීමට පෙළුණෙනි. එම නිසා මෙම කුරලි දේශපාලන කුරලි නොවේ යැයි දැක්වීමට නොහැකි ය.<sup>7</sup> එම කුරලි ඇතිවන්නේ යම්කිසි පදනමක් තුළ සිට වුවත්, යටත්වීම්තවාදය තුරන් කිරීමට හැකි යාවක් නොමැත. කුරලිකරුවේ යම් ක්‍රියාමාර්ගවලට පෙළඳුණක් සැම දෙයක් ම විනාශ නොකරනි. තරකානුකූලට සිතා බලා කටයුතු කළ නිසා ඒ තුළ දේශපාලන දැක්මක් නොවූ බව පිළිගත නොහැකි ය. විශේෂයෙන් ම පෘතුගිසි අවධියේ දී පන්සල්, දේපළ අයිති කර ගෙන පල්ලියට හා රදුලයන්ට අවශ්‍ය හා නැංවා හා සේවා ලබා ගනිති. එනමුත් පිඩිනය වැඩිවත්ම ජනතාව පල්ලියට පහර නොදෙන අතර, පූජකයාගේ ගෙදර විනාශ කරනි. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ඉතිහාසකරණය මගින් මෙහි දේශපාලන දැක්මක් නැති බවට ප්‍රකාශ කළත්, කුරලිකරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් මගින් එහි පැහැදිලි දේශපාලන ආකල්ප දැකින්නට ලැබුණ බවයි. ලිබරල් ඉතිහාසකරණය පිළිබඳ අදහස් දැක්වූ හොක්ස් බෝන්, රුඩ් වැනි අය ප්‍රකාශ කරන්නේ කුරලිවලට සම්බන්ධ වූ අයගේ පැහැදිලි දේශපාලන දැක්මක් නොවූ බවයි. එහෙත් එම මතවාදයන් පිළිගැනීමට තරමක් දුරට අපහසු ය.

ඉතිහාසකරණයේ කුරලි සම්පුදාය තුළ පැහැදිලි නායකත්වයක් නොවූ බව පෙන්වා දේ. එනමුත් මේ කුරලි විග්‍රහ කිරීමේ දී පෙන්වා දෙන දෙයක් වන්නේ ඒ ඒ අවස්ථාවේ කුරල්ලේ ස්වභාවය අනුව නායකත්වය බිජි වන බවයි. පුද්ගල තාරාතිරම මත නොව මුවන්ගේ කුප්තීම තුළ නායකත්වය ඇති වේ. ඒ නිසා කළින් හඳුනා ගත් නායකයින්ට වඩා ක්ෂණිකව පත්වූ නායකයින් මේ කුරලිවල දැක්නට ලැබේ. ලංකාවේ කුරලිවල මෙන් ම ප්‍රංශ විෂ්ලවය අවධියේ මෙනිසුන් ඉදිරියට තල්පු වී නිර්භීතව හා කුප්තීම මත

6 අභයසිංහ, පී.ඇම්.එම්. ලිබරල වින්ති, සංස්කාතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, 1957, 56 පිට.

7 එම.

නායකත්වය බිජි වේ. මෙම කැරලිවල දේශපාලන දැක්මක් පැවති බව මනාව පැහැදිලි වන්නේ කැරල්ල අතරතුර නාමමාත්‍රිකව රජ කෙනෙකු හඳුනා ගැනීම මගිනි. නමුත් එමගින් රාජාණ්ඩු කුමයකට නොයන නිසා කැරලිකරුවන් දේශපාලන අරමුණු නොමැති අය ලෙස හැඳින්විය නොහැකි ය. 1818 කැරල්ලේ දී දොරේ සාම් රජු ලෙස අහිමේක ලැබේම තිසුන් ලෙස පෙන්වාදිය හැකි ය.<sup>8</sup> ඔහුට සාපේක්ෂව කුඩාපෙළපාලගේ භූමිකාව ද ඉතා වැදගත් වේ. මෙම ලක්ෂණය යටත්වීම්ත සමාජයන්හි දක්නට ලැබේ. නොයෙක් කැරලිවල සාම්ප්‍රදායික නායකත්වයක් සිතිමක් නොමැත. ඒ වෙනුවට නොයෙක් අරමුණු පෙරවු කොට ගෙන පැවති සමාජ, ආරථික, රාජ තුවත ස්ථාපිත කිරීමට උත්සහ ගනී. එය කැරල්ල විසින් විනාශ කිරීමට උත්සහා කරන යටත්වීම්ත ආධිපත්‍ය තරම් පිඩාකාරී නැති බව අවබෝධ වේ.<sup>9</sup> එවැනි අවබෝධයක් පැවති බවට සාක්ෂාත් පවතින බැවින්, කැරලිකරුවන්ට දේශපාලන වියානයක් නැතැයි පිළිගත නොහැකි ය.

කැරලි ගැන ඉතිහාසකරණය මගින් පවත්වනු ලබන තවත් මතවාදයක් වන්නේ එහි කිසිදු සැලසුම්කරණයක් නොමැතිව ක්ෂේත්‍රීකව වර්ධනය වුවක් ලෙස ය. මෙහි ද එතරම සත්‍යයක් නැත. කැරලිකරුවේ නොයෙක් ආකාරවලින් තමන්ගේ පිඩිනයට ජේතුවන පුද්ගලයා හෝ ආයතන වෙනස් කිරීමට, ඒ සඳහා වගකිවයුතු පුද්ගලයන් සමග සාකච්ඡා කිරීමට උත්සහ ගනිති. ඒවා නොයෙක් ආකාරයේ දුක්ගැනීවිල පෙන්සම්, උද්සේක්ෂණ මගින් ඉදිරිපත් කෙරේ. එමගින් තමන් අපේක්ෂා කරන සාධාරණත්වය නොලැබෙන විට ජනතාව කැරලි ගැසීමට පෙළඳීමි. නමුත් අරගලයට යොමුවීමට පෙර තමන්ගේ සමාජයේ සාම්ප්‍රදායික නායකයන්ගෙන් සාම්ප්‍රදායික ආයතන (ගම් සහා, වරිග සහා, ග්‍රාමීය පන්වායන්) සමග සාකච්ඡා කරයි. පාලන ව්‍යුහය භාවිත කර තමන්ගේ දුක්ගැනීවිලට සාධාරණත්වයක් අපේක්ෂා කරයි. මෙසේ විකල්ප කුමයක් මෙන් ම, ආරථික කටයුතු ගැන කරා කිරීමත් කැරලිවලට පෙර දක්නට ඇතේ.<sup>10</sup> මෙහි අපට පැහැදිලි වම දැකිය හැකි වන්නේ යටත්වීම්ත විරෝධ වැඩිපිළිවෙළක් නොමැතිකමයි. අරගලයට දායකවුවන් යටත්වීම්ත ආධිපත්‍ය දුරවල කිරීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සහ ජය ගත් පසු ගනු ලබන හියා මාරුග ගැන සැලසුම් කරයි. එබැවින් මෙම අරගල දේශපාලන වශයෙන් වැදගත්කමක් නැති සිදුවීම් ලෙස සැලකීම දුක්ති සහගත නැති.<sup>11</sup>

මේ ආකාරයෙන් බලන විට 1818 විමුක්ති සටන ප්‍රහුන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා රදල ප්‍රධානීන් ඇති කළ එකක් පමණක් නොව සාමාන්‍ය ජනතාවගේ සංඝ්‍ර දායකත්වය ද දක්නට ලැබුණි. එනිසා මෙය ද කැරල්ලක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. මෙම ගැමියන්ට තිබුණු ප්‍රශ්න මොනවාද, තමන්ට තිබුණු වරප්‍රසාද, බුද්ධාගමට තිබු තැන ආදිය පිරිහි යයි. 1818 අරගලය අවසන් වී වසරක් යාමට පෙර නව බදු ක්‍රම ඇති කරයි. බදු අය කිරීම අකුරට ම සිදු කර ඇතේ. නියම ගැටුවුව ඇති වන්නේ එවිට ය. සාම්ප්‍රදායික සමාජයක පැවති බදු ක්‍රමය යටත්වීමත්වාදය තුළින් නීති පද්ධතියක් මගින් කාර්යක්ෂම කරයි. නීතිය ඉදිරියේ කිසිවෙකට අනුකමිපා කිරීමක් නොමැත. එනිසා ගැමියා හා නීතිය අතර සම්බන්ධතාවක් නොවේ ය. ග්‍රාමීය සමාජයේ පැවති තිලධාරී සඟලතා වෙනුවට නීති පද්ධතියක් පැමිණීම නිසා පාලකයන් හා පාලිතයන් අතර, අනෙක්නා සම්බන්ධතාව බිඳ වැට් පිඩිනය වර්ධනය විය. 1817-1818 උබරට ඇතිවූ අරගලය උබරට නායකත්වයේ

8 අයසිංහ, විකිර, දේවරාජ, ශ්‍රීමති සහ සේමරන්, ඒ.පී.එ. උබරට රාජධානිය, ලේක් ග්‍රන්ටස්ටිමන්ටස් සමාගම, කොළඹ, 1977, 88-94 පිටු.

9 පෙරේරා, එස්.ඩී. ලංකා ඉතාහිසය, එක්සත් ප්‍රවාන්ති පත්‍ර සමාගම, කොළඹ, 1945, 90 පිට.

10 Scott, James, *The Moral Economy of the Peasant Rebellion and Subsistence in South East Asia*, Yale University Press, London, 1976, P.108.

11 Kannangara P.D. *The History of Ceylon Civil Service*, Dehiwala, 1960, P.02.

අස්කිරීම මඟව්‍ය සහ 1818 පළමු හිදුහස් සටන

ව්‍යවමනාවට ඇතිව්‍යවක් නොව එවැන්නක් ඇති වීමට තරම් සාමනාය ජනතාවගේ දුක්ගැනවිලි රාඛියක් තිබුණි.

### සමාලෝචනය

බටහිර ධනේශ්වර මතවාද මත පදනම්වූ ඉතිහාසකරණ සම්පූදාය මගින් සිදු කළේ පක්ෂග්‍රාහී ඉතිහාසකරණයකි. එනිසා සාධාරණ ඉතිහාසකරණයක් බිජිව්‍යවායැයි සිනිම බුද්ධිගේවර නැත. 1818 අරගලය පිළිබඳ සාම්පූදායික ප්‍රභු ඉතිහාසකරණය මගින් එතරම් විශේෂ අවධානය යොමු කර නොමැති බව ගමන වන කරුණකි. එනිසා මෙම අරගලයේ සැබැඳු ස්වරුපය නිවරදී ලෙස ඉදිරියට ආවේ නැත. මෙම අරගලයේ සැබැඳු ස්වරුපය අනාගත පරපුරු දරුවන්ට නිවිරදී ලෙස උරුම්වී නොමැති බවක් පෙනේ. නිදහස් අරගලයට වසර 200 පිරෙන මොඩොන් දී මෙහි ඇති වැදගත්කම අනාගත පරපුරුට අවබෝධ කරදීම ජාතියේ පරම වගකීම වේ.



125520